

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 13 maart 2018

Onderwerp: investeringen ten behoeve van oplossen fietsknelpunten

Kenmerk: 713772

Bijlagen: 2

1. Inleiding

In het Coalitieakkoord 2015-2019 'Ruimte voor de Groei' is opgenomen dat er een inventarisatie van de knelpunten op het fietsnetwerk van Noord-Holland zal worden uitgevoerd. De Fietsersbond heeft in 2016 deze inventarisatie uitgevoerd en in oktober 2016 het rapport opgeleverd. In de Statencommissie Mobiliteit & Financiën van 13 februari 2017 is hier door de Fietsersbond een toelichting op gegeven. Er is toen afgesproken dat er een investeringslijst zou komen om de meest urgente knelpunten uit het regionale fietsnetwerk aan te pakken. Ook is afgesproken dat er gestart zou worden met het oppakken van fietsbeleid.

Op 10 juli 2017 hebben PS motie M31/10-7-2017 aangenomen, waarin GS onder andere worden gevraagd:

- Te onderzoeken hoe een herkenbaar provinciaal hoofdfietsnetwerk vorm kan krijgen waarbij harmonie gezocht wordt met de ontwikkeling van het fietsnetwerk van de Vervoersregio Amsterdam;
- In dit onderzoek specifiek mee te nemen hoe de vermarkting van een hoofdfietsnetwerk kan worden opgepakt;
- Een model te ontwikkelen voor (cofinanciering van) het oplossen van zwakke schakels in gemeentelijke fietspaden in het hoofdfietsnetwerk;
- Voor vaststelling van de begroting 2018 een tussenrapportage te geven over bovenstaande.

Om de rol van de fiets binnen de mobiliteit in goede banen te leiden gaat de provincie integraal fietsbeleid opstellen. Hierin maakt de provincie voor zichzelf helder wat de doelen en verantwoordelijkheden en prioriteiten van de provincie zijn als het gaat om de fiets. Het Fietsbeleid zal bestaan uit een visievormend deel als input voor de Omgevingsvisie (het Perspectief Fiets) en een programmatisch beleidsdeel: het Programma Fiets. Onderdeel van het Programma Fiets is het opstellen van een hoofdfietsnetwerk. Bovendien werken we verder aan oplossingen voor de door de Fietsersbond in 2016 geïnventariseerde knelpunten.

Deze voordracht is het voorstel om de komende twee jaar (tot 2020) te investeren in het oplossen van de meest urgente fietsknelpunten op het provinciaal areaal.

Daarnaast stellen wij voor medio 2018 te komen met een subsidieregeling voor het oplossen van de meest urgente fietsknelpunten op het areaal van gemeenten.

Er is afgesproken dat het ruimtelijke beleid voor de komende jaren opgenomen wordt in de Omgevingsvisie. Dit betekent dat het fietsbeleid hier ook onderdeel van zal uitmaken. Deze voordracht bevat daarom niet het gevraagde fietsbeleid, dit zal onderdeel zijn van de Omgevingsvisie. Het omvat alleen de projecten voor de komende jaren die de knelpunten op het fietsnetwerk oplossen.

2. Doelstellingen

De doelstelling is om het fietsnetwerk van Noord-Holland een impuls te geven. We zetten in op initiatieven die snel tot uitvoering kunnen komen. Primair ligt hiervoor de focus op het eigen areaal. Wat er aan financiële middelen over is zetten we in voor het oplossen van knelpunten op het areaal van de gemeenten buiten de Vervoerregio Amsterdam.

Voor de knelpunten op het areaal van de gemeenten zullen we in het tweede kwartaal van 2018 komen met een subsidieregeling. Gemeenten kunnen hiermee subsidie aanvragen voor 50% van de kosten voor het oplossen van de knelpunten.

3. Projecten

De inventarisatie van de Fietsersbond heeft geleid tot een lijst van 308 knelpunten. 37 van deze knelpunten liggen op het fietsnetwerk in beheer bij de provincie Noord-Holland. 271 knelpunten liggen op het netwerk in beheer bij de gemeenten. De knelpunten zijn van verschillende aard. De meeste knelpunten hebben betrekking op wegvakken. Het kan gaan om het ontbreken van een fietspad, comfort of breedte van het fietspad of te hoge snelheden van het overige verkeer. Daarnaast hebben de knelpunten betrekking op onveilige kruispunten voor fietsers en ontbrekende schakels (doortrekken - verbinden van fietspaden) in het netwerk.

Knelpunten op provinciaal areaal

Van de 37 knelpunten op eigen areaal zijn er 3 afgevallen omdat de voorgestelde oplossing niet mogelijk is en een andere oplossing ook niet voor de hand ligt. 10 knelpunten zijn al opgenomen in het PMI en zitten in de realisatie fase. Van de overgebleven 24 knelpunten is gekeken naar de projecten die naar verwachting het snelst tot uitvoering kunnen komen en het meest bijdragen aan de fietsveiligheid. Dit heeft geresulteerd in een lijst van 14 projecten. In bijlage 1 is het overzicht van deze projecten opgenomen. De totale kosten voor het oplossen voor deze knelpunten bedragen op basis van de huidige inschatting ongeveer € 16 miljoen. Van de 14 knelpunten zijn er vijf in Zuid-Kennemerland, vier in Noord-Kennemerland, drie in de Gooi- en Vechtstreek, twee in de Noordkop en één in Westfriesland.

De tien overige projecten zijn dermate ingrijpend of ingewikkeld dat de start van de realisatie naar verwachting niet binnen enkele jaren kan plaatsvinden. Dat betekent niet dat ze van onze agenda verdwijnen want deze projecten worden meegenomen in het nog te ontwikkelen Programma Fiets.

Knelpunten op gemeentelijk areaal

Van de 271 knelpunten in beheer bij de gemeenten is gekeken welke de meeste prioriteit hebben om opgelost te worden. Er is hierbij gekeken naar nabijheid van scholen en OV knooppunten. Dit heeft geleid tot een lijst van 50 knelpunten. De lijst van knelpunten op het areaal van de gemeenten is voorgelegd aan de desbetreffende gemeenten met als doel te bepalen of de knelpunten op de lijst ook overeen komen met de prioriteiten van de gemeenten, zodat ze snel aangepakt kunnen worden. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de in bijlage 2 bijgevoegde lijst met 39 knelpunten op gemeentelijk areaal. Voor het oplossen van deze knelpunten zal in tweede kwartaal van 2018 een subsidieregeling¹ worden opgesteld. Gemeenten kunnen zich aanmelden voor subsidie als ze een knelpunt uit de lijst gaan oplossen. Bij de gemeenten is geïnventariseerd of er bereidheid is om de komende twee jaar te investeren in deze fietsknelpunten. Die bereidheid is groot, want de gemeenten geven aan voor een groot aantal knelpunten op de lijst subsidie te zullen gaan aanvragen. Het gaat om een bedrag ruim boven de € 14 miljoen aan uitvoeringskosten. Vanzelfsprekend is de aanpak van deze knelpunten wel afhankelijk van politieke besluitvorming binnen de gemeenten. Ook geven de gemeenten aan dat (financiële) ondersteuning bij de voorbereiding van de projecten helpt om de knelpunten voortvarend aan te pakken. In de subsidieregeling zullen wij de mogelijkheid voor subsidiëring van de voorbereidingskosten opnemen. Ook kunnen de gemeenten gebruik maken van het aanbod om de voorbereiding door de Provincie Noord-Holland uit te laten voeren. Hiervoor is er een studiebudget opgenomen. Voorgesteld wordt om voor de komende twee jaar het resterende geld uit de reserve Fietsinfrastructuur, € 7 miljoen, hiervoor beschikbaar te stellen.

4. Financiering en communicatie

De investeringen worden bekostigd uit de reserve Fietsinfrastructuur. Uit deze reserve wordt € 23 miljoen beschikbaar gesteld. Primair wordt het beschikbaar budget van € 23 miljoen ingezet om de knelpunten op het provinciaal areaal op te lossen (€ 16 miljoen). Het resterend budget van € 7 miljoen wordt voor het oplossen van gemeentelijke knelpunten ingezet. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de projecten vóór 2020 starten. In bijlage 1 is een overzicht van de provinciale knelpunten opgenomen. In bijlage 2 is een overzicht van de gemeentelijke knelpunten opgenomen.

De kostenberekening voor het oplossen van de knelpunten is gebaseerd op een globale kostenraming o.b.v. kengetallen. In 2018 worden de kostenramingen verder uitgewerkt. In de begroting is hiervoor al een studiebudget van € 100.000 opgenomen. Een risico-inventarisatie is tevens onderdeel van de verdere uitwerking.

---

¹ De subsidieregeling kleine infrastructuur subsidieert ook fietsvoorzieningen op of langs gemeentelijke wegen als deze bijdragen aan de verkeersveiligheid. De subsidieregeling die hier bedoeld is subsidieert alleen het oplossen van de knelpunten uit de lijst op gemeentelijk areaal.

De oplossingsrichtingen voor de knelpunten op het provinciale areaal worden in de reguliere PMI cyclus aan uw Staten voorgelegd. Het betreffen zowel investeringen op huidig areaal alsmede nieuwe investeringen in het geval van ontbrekende schakels. In het geval van dit laatste is er sprake van areaaluitbreiding. Op basis van de huidige inschatting bedragen de investeringen (die leiden tot areaaluitbreiding) € 5 miljoen. De extra beheerlasten van €97.500,- (1,95% van € 5 miljoen) passen binnen de beschikbare budgettaire ruimte voor beheer (PMO).

Voor de subsidieregeling wordt een plafond van € 7 miljoen vastgesteld. Bij de gemeenten is geïnventariseerd of er bereidheid is om de komende twee jaar te investeren in de fietsknelpunten. Gemeenten geven aan voor een groot aantal knelpunten op de lijst subsidie te zullen gaan aanvragen. Het gaat om een bedrag ruim boven de € 14 miljoen. In sommige gevallen is dit afhankelijk van politieke besluitvorming. Ook geven de gemeenten aan dat (financiële) ondersteuning bij de voorbereiding van de projecten helpt om de knelpunten voortvarend aan te pakken. In de subsidieregeling zullen wij de mogelijkheid voor subsidiëring van de voorbereidingskosten opnemen. Zodra het plafond bereikt is sluit de regeling. Wanneer halverwege de looptijd van de subsidieregeling het plafond van € 7 miljoen nog niet bereikt is, wordt de lijst met urgente knelpunten aangevuld met de overige knelpunten. Als het plafond niet bereikt wordt, dan worden de middelen ingezet voor het provinciaal areaal.

Zodra uw Staten een financiële bijdrage toekennen, wordt dit via diverse kanalen gecommuniceerd aan betrokken partijen, inwoners en andere partijen. Ook in de communicatie door ontvangende partijen wordt de rol van de provincie belicht. Bij de verdere voorbereiding zal de omgeving worden betrokken.

5. Proces en procedure

Na behandeling en besluitvorming zal een planning gemaakt worden van de uitvoering van de projecten. De uitvoering van de projecten start zo snel mogelijk echter voor 2020. In Q2 van 2018 zal er een subsidieregeling komen voor het oplossen van de gemeentelijke knelpunten.

Over de voortgang van de provinciale projecten zult u jaarlijks gerapporteerd worden middels het PMI. Wat betreft de gemeentelijke projecten wordt u op de hoogte gehouden na vaststelling van de subsidies door GS.

In 2020 vindt er een evaluatie plaats van de uitgevoerde projecten en met een kosten overzicht.

6. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 26-2018

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 13 maart 2018;

overwegende:

1. Dat de provincie Noord-Holland wil investeren in veilige fietsinfrastructuur.
2. Dat het oplossen van de fietsknelpunten op het regionaal fietsnetwerk een bijdrage levert aan een veilig fietsinfrastructuur.
3. Dat er vrij besteedbare middelen zijn binnen de reserve fietsinfrastructuur van € 23 miljoen.

besluiten:

1. Voor het oplossen van de in bijlage 1 omschreven fietsknelpunten op eigen areaal en voor het oplossen van de in bijlage 2 omschreven fietsknelpunten op areaal van de gemeenten € 23 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve fietsinfrastructuur.
2. De projecten voor het oplossen van de fietsknelpunten op eigen areaal toe te voegen aan de PMI.

Haarlem, 23 april 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Bijlage 1: knelpunten in beheer bij PNH

Nr	Knelpuntcode	Knelpuntsoort	Beschrijving	Gemeente (- plaats)
1	ZKL308	Kruispunt	Lange wachttijden voor overstekende fietsers, onderdoorgang onder brug door, betere bereikbaarheid station Heemstede-Aerdenhout	Haarlem
2	NKL4	Ontbrekende schakel	Tussen Heerhugowaard-Noord en Langedijk-Noord/Noord-Scharwoude en Oudkarspel moeten met name woon-werk fietsers enorm omfietsen	Heerhugowaard, Broek op Langedijk
3	NKL2	Kruispunt	Bij oversteken drukke N242 bij Smuigelweg moet ook nog eens Smuigelweg overgestoken worden.	Heerhugowaard
4	NKop52	kruispunten	Ontbreken van middengeleiders op drukke kruispunten	Texel, Den Hoorn
5	ZKL251	Wegvak	Te smal 2-richtingen (vrijwillig) fietspad, Fietsstroken op de N206	Bloemendaal - Vogelenzang
6	NKL26	Kruispunt	Gevaarlijke oversteek vanwege ontbreken eigen middeneiland	Bergen - Egmond ad Hoef
7	NKL8	Wegvak	Onveilige fietsoversteek N244 door ontbreken van middeneiland of rotonde.	Alkmaar - Zuidschermer
8	GeV11	Wegvak	Te smal 1rtg-(brom)fietspad, over 1250 meter vlak langs drukke N-weg	Hilversum
9	Nkop2	Kruispunt	Onveilige oversteek vanwege slecht zicht en ontbrekende middeneiland	Hollands Kroon - Middenmeer
10	GeV18	Kruispunt	Vanwege geplaatste hekken bij smalle westelijke tweerichtingen oversteek steken fietsers de N527 over via het autogedeelte, wat niet veiliger is dan in de oude situatie.	Hilversum
11	Wfr14	Kruispunt	Onveilige solitaire oversteek van N-weg door ontbreken middeneiland	Medemblik
12	NKL111	Kruispunt	VRI-fietsfase te kort en helling bemoeilijkt fietsstart	Castricum
13	ZKL282	wegvak	Fietspadverharding tegels naar asfalt	Heemstede
14	NKL202	Ontbrekende schakel	Fietspad langs N197	Beverwijk

Bijlage 2 : fietsknooppunten op gemeentelijk areaal

Nr	Knooppunt code	Type knooppunt	Omschrijving knooppunt	gemeente
1	NKL16	Kruispunt	Gevaarlijke VRI-oversteek van 8 rijbanen.	Alkmaar
2	NKL19	Wegvak	Deze woonstraten behoren tot de belangrijke school/woon-werkroutes tussen NS-station en Bergermeer/Bergen	Alkmaar
3	Nkop25	Wegvak	Te smalle fietsstrook voor gebiedsontsluitingsweg.	Den Helder
4	ZKL254	Kruispunt	Onnodige en onveilige fietsoversteken	Bloemendaal
5	ZKL252	Ontbrekende schakel	ontbrekende schakel tussen Heemstede/Vogelenzang en Zandvoort	Bloemendaal
6	GeV20	Kruispunt	Geen eigen fietsoversteken over drukke Brinklaan. Extra gevaarlijk vanwege vrachtverkeer van/naar bedrijventerrein	Gooise Meren - Bussum
7	GeV22	Kruispunt	Geen of weinig zicht komende van rotonde met Nieuwe Raadhuisstraat	Gooise Meren - Bussum
8	GeV19	Kruispunt	Geen eigen fietsoversteken over drukke Brinklaan.	Gooise Meren - Naarden
9	GeV8	Kruispunt	Te lange wachttijd en in noordoosthoek te smalle fietsvoorziening (en VRI-paal staat óp het fietspad)	Gooise Meren - Naarden
10	ZKL1	Ontbrekende schakel	Aanleg fietsbrug: >10.000 fietsers Haarlem-Noord ? Station ? Centrum. Ontvlecht bus-, auto- en fietsstromen. Opgenomen in prioriteit regionaal fietsnetwerk.	Haarlem
11	ZKL10	Wegvak	Drukke fietsroute door centrum; drukke busroute	Haarlem
12	ZKL19	Wegvak	Fietsvoorziening ontbreekt	Haarlem
13	ZKL2	Wegvak	Aanleg fietsstraat Kennemerstraat: >10.000 fietsers Haarlem-Noord ? Station ? Centrum. Ontvlecht bus-, auto- en fietsstromen. Opgenomen in prioriteit regionaal fietsnetwerk.	Haarlem
14	ZKL21	Wegvak	Vanwege te smal profiel zitten fiets- en autoverkeer elkaar in de weg.	Haarlem
15	ZKL22	Wegvak	Fietspaden te smal	Haarlem
16	ZKL23	Wegvak	Onveilige 50 km. weg vlakbij station vanwege fietsstroken en parkeervakken.	Haarlem
17	ZKL24	Kruispunt	Lange wachttijden VRI	Haarlem
18	ZKL263	Wegvak	50km weg zonder fietsvoorziening	Haarlem
19	ZKL278	Wegvak	50km-weg zonder fietsvoorziening	Haarlem
20	ZKL28	Ontbrekende schakel	Ontbrekende schakel tussen Garenkokerskade en Julianalaan	Haarlem
21	ZKL294	Wegvak	Ontbreken van geschikt fietspad voor twee richtingsfietsverkeer	Haarlem
22	ZKL296	Wegvak	Paden structuur biedt te weinig capaciteit, mijdingsgedrag verkeerslichten.	Haarlem
23	ZKL297	Wegvak	Te smal fietspad voor tweerichtingsverkeer. Veel spookfietsgedrag en misbruik van VRI.	Haarlem
24	ZKL307	Kruispunt	Lange wachttijden voor overstekende fietsers	Haarlem

25	ZKL4	Wegvak	Fietsvoorziening ontbreekt. Drukke fietsroute van/naar centrum	Haarlem
26	ZKL5	Wegvak	Te smal voor auto en fiets. Ook voetganger heeft geen ruimte.	Haarlem
27	ZKL8	Wegvak	Onveilige weg door te smalle fietsstroken naast te smalle parkeerhavens	Haarlem
28	ZKL204	Kruispunt	Lange wachttijden bij zeer druk VRI-kruispunt. Belangrijke woon-werk/school en recreatieve verbinding.	Heemstede
29	ZKL206	Wegvak	Tussen Aerdenhout, Vogelpark en Leidsevaartweg noordzijde twee maal zeer drukke N201 oversteken	Heemstede
30	ZKL207	Wegvak	Fietsers naar station vermijden lange wachttijden bij kruispunt met Leidsevaartweg door aan zuidzijde fietspad te nemen.	Heemstede
31	ZKL208	Kruispunt	Schoolroute. Gevaarlijke en complexe oversteek aan oostzijde van zeer drukke N201; complex vanwege ook nog eens in- en uitrijdend autoverkeer van Adriaan Pauwlaan.	Heemstede
32	ZKL213	Wegvak	Zeer slecht tegelfietspad	Heemstede
33	GeV13	Kruispunt	Zeer onveilige rotonde fietsoversteken over drukke Diependaalselaan, vooral vanwege 2 uitgaande rijstroken met optrekkend verkeer en daardoor afdekzicht; opstelruimtes zijn veel te krap (bijna 180 graden achterom kijken) en aan westzijde is midden eiland ook nog eens te klein om in twee fasen te kunnen oversteken.	Hilversum
34	GeV14	Wegvak	Smalle, aanliggende tegelfietspaden (matig alternatief voor Diependaalselaan/Oostereind)	Hilversum
35	GeV27	Wegvak	Voor 50 km. regime te smalle fietsstroken, zeker in combinatie met veel scholieren.	Hilversum
36	WFr1	Wegvak	Fietsvoorziening ontbreekt	Hoorn
37	WFr11	Kruispunt	Lange VRI-wachttijden bij oversteken	Hoorn
38	WFr13	Kruispunt	Zeer lange VRI-wachttijden	Hoorn
39	Nkop21	Ontbrekende schakel	ontbrekende schakel N245-Veilingweg is voor de betreffende gemeentes wel een actuele doelstelling	Schagen